

La 'marxa verda' dels agricultors, contra la falta de finançament del camp

Moviments de terra

Amb l'entrada en el Mercat Comú fa més de sis anys, els agricultors de les diferents comunitats autònomes van iniciar un procés de reconversió. Ara ha quedat demostrat que els canvis no han anat acompanyats d'ajudes per a pal·liar l'impacte social.

Daquesta manera no es pot jugar. No es pot programar cap explotació". Amb aquestes contundents paraules resumia fa pocs dies l'actual crisi que pateix el camp Antonio Castellano, secretari general de l'Associació de Joves Agricultors (ASAJA). Aquesta organització és la principal promotora de la *marxa verda* de protesta d'agricultors que vol concentrar a Madrid, el pròxim 5 de març, més de 300.000 persones davant del Ministeri d'Agricultura. ¡La terra es mou!

"És com si interpretés una peça musical i et lleven la partitura cada cinc minuts. Quan es pensava que la reforma de la Política Agrària Comuna (PAC) de la CE seria definitiva, resulta que s'ha modificat sense haver-ne iniciat l'aplicació, en molts casos per exigències i pressions directes dels Estats Units. Alhora s'annuncien noves reformes en altres subsectors, com ara l'oli, el vi, el sucre, les fruites i les hortalisses". Totes aquestes crítiques eren expressades per Antonio Castellano el passat 16 de febrer, mentre cinc columnes d'agricultors eixien del Principat, el País Valencià, Andalusia, Extremadura i Galícia i començaven a recórrer els primers quilòmetres de la marxa de protesta.

14.000 AGRICULTORS I CINC CIUTATS

Al voltant de 14.000 agricultors, segons fonts d'ASAJA, van participar en les primeres jornades que van iniciar-se en una dotzena de punts per a coincidir, pocs dies després, en cinc ciutats: Saragossa, València, Lleó, Jerez i Almedralejo (Badajoz). Dels diferents punts inicials dels Països Catalans, un total de 3.000 agricultors es van afegir a la protesta, des de Castelló i Mallorca cap a València, de Barcelona cap a Saragossa i de les comarques del sud del País Valencià cap a Albacete. La Confederació d'Organitza-

cions d'Agricultors i Ramaders (COAG), dins la qual s'integren la Unió de Lladors del País Valencià, la Unió de Pagesos del Principat i les diferents Unions de Pagesos de les Balears, no ha participat en aquesta manifestació. A més de no posar-se en marxa cap a Madrid, la COAG, majoritària entre els treballadors del camp, ha criticat ASAJA i la Unió de Petits Agricultors (UPA), ambdues molt a prop de la política del partit conservador PP, per intentar dividir el col·lectiu de treballadors del camp amb aquesta marxa "partidista i electoralista".

Dividits per divergències entre els diferents col·lectius que representen els agricultors o units de manera conjuntural per interessos del sector, el fet és que una vegada més, com cada any des de la famosa *tractorada* de l'any 1976, els agricultors protagonitzen mobilitzacions pertot l'estat espanyol. Des de fa quinze anys les reivindicacions no han canviat gaire, però se n'han afegit algunes de noves després de l'entrada al Mercat Comú Europeu, el 1986. Segons han declarat representants del sector a EL TEMPS, ara les principals preocupacions dels agricultors se centren "en la posada de les produccions i les estructures d'explotació agràries al mateix nivell que la resta dels mercats europeus". D'altres portaveus, encara més reivindicatius, exigeixen des de fa molt de temps que el govern espanyol expliqui amb tota claredat quines són les regles de joc comunitàries en qüestions agrícoles.

El ministre d'Agricultura, Pere Solbes, des del seu despatx no veu, al contrari que els agricultors, gaire motius de preocupació. En unes recents declaracions, fetes durant una breu visita a València a principi del mes de febrer, deixava entendre que l'entrada en la CE provocarà canvis estructurals, però alhora desapareixeran de colp les nombroses incerteses sobre el futur del camp a l'estat. L'optimis-

me de Solbes no és compartit ni de lluny per cap associació agrària. Entre els punts més conflictius que han desencadenat l'actual *marxa verda* figura l'acord-marc que fa a penes un any signaren representants dels agricultors i del Ministeri d'Agricultura espanyol. La modernització del camp va ser la peça central de les negociacions i del document final. Aquest acord ha previst mesures per a reduir costos de producció, per a millorar les explotacions i per a desenvolupar el medi rural amb un paquet d'accions que semblen ara oblidades. "Res de tot això s'ha acomplert", va denunciar a aquesta revista un representant d'un col·lectiu d'agricultors valencians fa uns dies. "Es vergonyós -va afegir- adonar-se ara de l'escàs desenvolupament dels compromisos i, sobretot, de la falta de finançament.

DOS BILIONS D'ENDEUTAMENT

Sobre aquest últim punt, el govern de Madrid és cert que va reduir fins a uns mesos l'IVA fins al 6% per a alguns productes (llavors i adob). També va modificar els mecanismes per al pagament de les despeses del gas-oil. "Tot això està molt bé, però es tracta d'iniciatives insuficients per a resoldre el gran endeutament del sector, que voreja els dos bilions de pessetes", es lamentava un dels participants en la *marxa verda* mentre caminava per l'autopista de Castelló a València el passat 19 de febrer.

Les reivindicacions plantejades pels sindicats agraris, en contra de la política econòmica del govern, demanen concretament un crèdit extraordinari de mig bilion de pessetes durant un període mínim de cinc anys. Això donaria, segons representants del sector, "el suport mínim per a començar a parlar seriosament dels objectius de l'acord-marc, ara totalment aturat".

Fa deu anys, un 20% de la població ac-

Més de 700.000 llocs de treball s'han perdut en el camp durant els cinc últims anys.

RAFA GIL

tiva eren agricultors. Avui les estadístiques més fiables asseguren que durant els últims cinc anys han desaparegut al voltant de 700.000 llocs de treball en el sector. A finals de l'any passat, tan sols un 10% d'ocupats a l'estat espanyol podia classificar-se com a treballador de la terra. Malgrat la progressiva reducció de la mà d'obra, es manté globalment un excedent de productes que provoca desequilibrades caigudes dels preus. I el que és encara pitjor, també es dona un excedent de persones treballant el camp juntament amb una greu mancança d'agricultors joves. "Quan es publiquen notícies sobre la pujada de la renda dels agricultors –segons denunciava un dirigent d'ASAJA a València– no és que s'haja aconseguit dinamitzar el sector, sinó que, gràcies a la disminució de treballadors, els que hi quedem toquem a més".

Segons dades facilitades per la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya a finals del mes de gener, les rendes dels agricultors principatins van créixer un 2% durant el 1992. Això significa globalment que la renda mitjana de cada un d'aquests agricultors raneja els

dos milions de pessetes anuals. Aquest nivell de rendes va ser l'any passat superior a l'obtingut a la resta de l'estat. Cada agricultor espanyol va veure, sense poder fer-hi res, com es reduïen un 7,8% els seus guanys respecte a l'any 1991.

300.000 MILIONS PERDUTS PER LA SEQUERA

La permanent sequera d'enguany ha estat el principal factor negatiu conjuntural per al camp. Segons calculen les organitzacions agràries, les pèrdues totals degudes a la falta de pluges van assolir els 300.000 milions de pessetes. El ministeri, fent els seus càlculs, arriba només als 117.000 milions. Però, segons que coincideixen la majoria dels portaveus del sector consultats per EL TEMPS, els principals problemes de fons del món agrícola no són conjunturals, sinó estructurals, ara agreujats per l'aplicació de la Política Agrària Comuna (PAC), "una arma de doble tall", com la qualificava un membre de la COAG.

Polítics, sovint dins de la línia dels partits d'oposició i agricultors propietaris

culpen "les dolentes condicions" que es van acceptar quan se signà l'acord d'entrada a la CE. En tot cas, el que està demostrat és que l'agricultor troba moltes dificultats per afrontar nous reptes, amb estructures antiquades i sempre més dèbils que les de la resta d'estats membres de la CE.

El passat 8 de febrer, a Madrid, una àmplia representació dels agricultors i del govern es reunia, precisament, per a trobar solucions a la crisi estructural més greu que ha conegut el camp a l'estat espanyol. Alguns observadors asseguren que la situació s'agreujarà dramàticament durant els dos pròxims anys a conseqüència de l'aplicació de la Política Agrària Comuna.

La PAC preveu principalment deixar que els preus agrícoles varien segons la llei de l'oferta i la demanda en lloc de sostenir-los artificialment, com ha estat el cas fins ara. En contrapartida, l'agricultor rep una ajuda directa anual, però els interessats ja han denunciat que "per importants que siguin aquestes ajudes, no compensaran mai els grans desequilibris".

Ignasi Pellicer